

Bijlage. Beschrijving van de beroepskwalificatie van hippisch assistent (0382) als vermeld in artikel 1.

1. GLOBAAL

a. Titel

Hippisch assistent

b. Definitie

Assisteert bij het verzorgen van paarden, het onderhoud van hippische accommodaties en materiaal en - in voorkomend geval - bij de africhting van paarden en de teelt van voedergewassen teneinde hippische activiteiten of producties te ondersteunen

c. Afbakening

In dit document wordt met het woord "paarden" verwezen naar paarden en pony's

d. Niveau

3

e. Jaartal

2018

2. COMPETENTIES

2.1 Opsomming competenties

Algemeen

- Werkt in teamverband (co 02958)
 - Communiceert en werkt samen met collega's en externen (bv. hoefsmid, dierenarts)
 - Past zich flexibel aan
 - Rapporteert onregelmatigheden (blessures, ziektes, ...) , problemen, noden (onderhoud van machines, volgen van opleiding, ...) en relevante informatie aan de leidinggevende
- Past (nieuwe) bedrijfseigen technieken en kennis toe (co 02959)
 - Voert (nieuwe) bedrijfseigen technieken uit
- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn (co 02960)
 - Voert hef/ tiltechnieken en andere ergonomische technieken uit
 - Contacteert, indien nodig, de hulpdiensten
 - Past bedrijfsrichtlijnen en -procedures (onderhoudsrichtlijnen en -planning, huisreglement ...) toe

Bedrijfshygiëne

- Past richtlijnen betreffende de bedrijfshygiëne toe (co 02961)
 - Voert de opgelegde maatregelen uit om de ziekte-insleep te voorkomen
 - Voert de opgelegde maatregelen uit om ziekteoverdracht binnen en buiten het bedrijf te voorkomen
 - Bestrijdt ongedierte (knaagdieren, vliegen, kevers,...)
 - Reinigt en desinfecteert materiaal en infrastructuur volgens de instructies van de leidinggevende
 - Past hygiënevoorschriften en -richtlijnen toe betreffende werk- en beschermkledij
 - Sorteert en slaat restafval, dierlijk afval en risicoafval op volgens de instructies van de leidinggevende

- Past de richtlijnen van de leidinggevende inzake milieu toe

Materiaal en machines

- Gebruikt machines en materiaal op een duurzame en correcte manier (co 02962)
 - Hanteert machines en materiaal volgens de instructies van de leidinggevende
 - Reinigt de machines en het materiaal vooraleer op te bergen
 - Vervangt machines en materiaal volgens de instructies van de leidinggevende
- Onderhoudt machines en materiaal (A140701 Id18027-c, A141601 Id6192-c)
 - Identificeert afwijkingen, storingen, slijtage, defecten (wielen, banden, luchtdruk, vloeistofpeilen, veiligheidsvoorzieningen, signalisatie conform de verkeerswetgeving 'signalisatie van landbouwvoertuigen'...) en de nood aan basisonderhoud aan machines, bedrijfsvoertuigen en materiaal
 - Rapporteert de nood aan specifiek- en basisonderhoud aan de leidinggevende
 - Hanteert onderhoudsmateriaal
 - Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit aan machines en materiaal (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen,)

Weide en ruwvoeder

- Assisteert bij het onderhouden van de weide (co 02343)
 - Assisteert bij het maaien, de bemesting, onkruidbeheersing en het onderhouden van de gronden volgens de instructies van de leidinggevende
- Assisteert bij de ruwvoederwinning (co 02080)
 - Assisteert bij het binnenhalen van de oogst

Paarden en voorraadbeheer

- Assisteert bij het voorraadbeheer van verbruiksgoederen (A140701 Id17635-c)
 - Controleert de kwaliteit en de omvang van de voorraad
 - Rapporteert (komende) tekorten

Registratie van gegevens van paarden

- Assisteert bij het uitvoeren van de hippische administratie (co 02963)
 - Assisteert bij het registreren van de gegevens (bv. geboortedatum, afstamming, voederrantsoen, afwijkingen in gedrag en gezondheid, geneesmiddelengebruik, medische zorgen, vaccinatie, ontworming, bevruchtingsdatum, prestaties, werkregime,...) van paarden

Dagelijkse paardenverzorging

- Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met paarden (co 02965)
 - Handelt in functie van de natuurlijke gedragingen en instincten van paarden
 - Werkt op een consistente manier met paarden
 - Vermijdt risico's die gepaard gaan met de omgang met paarden
 - Streeft dierenwelzijn na
- Verzorgt paarden (A140701 Id40458-c)
 - Voert de dagelijkse basisverzorging uit (bv. voederen, verplaatsen, hoeven uitkrabben, stal uitmesten...)
 - Toiletteert paarden in functie van hun deelname aan evenementen (bv. presentatie, vlechten,...)
 - Benadert, verplaatst en behandelt paarden op een rustige en veilige manier

- Hanteert aangepast materiaal voor de verzorging van paarden (bv. scheerapparaat, verzorgingsproducten, hoevenkrabber,...)
- Voert opgelegde maatregelen uit met het oog op de algemene gezondheid van de paarden (A140701 Id24140-c/5740-c, A141001 Id17761-c/25287-c, A141101 Id10019-c)
 - Merkt veranderingen in de gezondheidstoestand van de paarden op (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag, prestaties,...)
 - Meldt veranderingen in de gezondheidstoestand van de paarden (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag, prestaties,...)
 - Voert eenvoudige curatieve behandelingen uit (bv. hoefijzer aftrekken, hoeven vijlen, kleine wonden of aandoeningen behandelen, EHBO,...)
 - Assisteert deskundigen bij specialistische verzorging
- Assisteert bij het fokken van een veulen (A140701 Id17983-c)
 - Detecteert de bronst en informeert de leidinggevende
 - Assisteert de dierenarts bij de opvolging van de bevruchting en de dracht
 - Staat de merrie bij tijdens het veulenen en dient de eerste zorgen toe aan pasgeboren veulen
 - Assisteert bij het spenen van het veulen
- Voedert de paarden (A140701 Id5795-c)
 - Voedert de paarden volgens een voederplanning en individueel voederschema
 - Geeft de paarden voldoende en kwaliteitsvol drinkwater
 - Voert een zintuiglijke controle uit op versheid van voeder en water

Huisvesting en infrastructuur

- Gebruikt en onderhoudt de huisvesting en assisteert bij de organisatie van een veilige en diervriendelijke huisvesting voor de paarden rekening houdend met de nood aan beweging en sociaal contact (A140701 Id17338)
 - Plaatst water- en voedselvoorzieningen
 - Huisvest de paarden volgens de voorziene verdeling, planning; aanpassingen (bv. drachtige merries, dekhengsten, zieke of gekwetste paarden, jonge paarden,...) en instructies van de leidinggevende
 - Regelt de verluchting en verlichting in de stal zodat er een goed stalklimaat heerst
 - Minimaliseert stress bij paarden/de kudde (bijvoorbeeld wanneer nieuwe paarden in de stal komen)
 - Voert herstellingen uit aan de binnen- en buitenhuisvesting en alle bijhorende voorzieningen (afsluitingen, ondergrond, beschutting, deuren en poorten,...), volgens de instructies van de leidinggevende
 - Gebruikt en onderhoudt de accommodatie en materialen voor de africhting en verzorging van de paarden (hindernissen, piste, poetsplaatsen...)

Africhten en trainen van paarden

- Onderhoudt de eigen fysieke fitheid en rijvaardigheid in functie van het ondersteunen van de africhter (co 02988)
 - Onderhoudt de eigen basisconditie (rider-fitness) i.f.v. preventie en geschiktheid als assistent van de paardenafrichter
 - Werkt met paarden volgens de regels van het welzijn van het paard
- Leert de paarden de dagelijkse handelingen aan en oefent dagelijks (A140701 Id40458-c)
 - Maakt paarden vertrouwd met aanrakingen
 - Maakt paarden vertrouwd met basishandelingen; hippisch materiaal en het gebruik ervan (bv. halster aandoen, laten leiden, gebonden staan, borstelen optuigen, deken opleggen, ...)

- Oefent en verbetert de dagelijkse handelingen (bv. verplaatsingen, stapmolen, wassen, hoefverzorging, op- en afzadelen, toiletteren...)
- Assisteert bij de africhting en opleiding van de paarden (A140701 Id19478-c)
 - Maakt de paarden klaar voor de training (bv. poetsen, optomen, losrijden...)
 - Assisteert tijdens trainingen (bv. hindernissen bouwen, paard vasthouden bij opstappen, uitstappen ...)
 - Voert de instructies van de africhter uit met betrekking tot de training van de paarden: longeren, rijden, buitenritten, conditionele opbouw i.f.v. de discipline, ...
- Assisteert bij de deelname aan wedstrijden (co 02968)
 - Assisteert bij het wedstrijdklaar maken van paarden
 - Bereidt wedstrijden voor volgens de instructies van de leidinggevende (paarden groomen, getuig,...)
 - Assisteert de paardenafrichter op wedstrijden (paard optomen, assistentie in de inrijpiste, timing in de gaten houden,...)
- Geeft, volgens de instructies van de leidinggevende, alle aanwezige paarden voldoende beweging en vrije uitloop (A140701 Id40458-c)
 - Voert, onder toezicht van een leidinggevende, het bewegingsschema uit van paarden die afgericht of opgeleid worden
 - Plaatst paarden op de weide, in de piste, in de stapmolen, longeert...

Transport van paarden

- Assisteert tijdens het leveren en afhalen van paarden (co 02967)
 - Bereidt het voertuig voor volgens instructies van de leidinggevende
 - Bereidt de paarden voor op een diervriendelijk en veilig transport
 - Begeleidt de paarden van of naar het voertuig
 - Verzorgt de paarden tijdens het transport
 - Observeert de paarden tijdens transport
 - Vermijdt stress en kwetsuren tijdens het transport van paarden
 - Past de richtlijnen van de leidinggevende inzake 'transport van paarden' en verkeer toe

2.2 Beschrijving competenties/activiteiten adhv de descriptorelementen

2.2.1 Kennis

- Basiskennis van communicatietechnieken
- Basiskennis van sectorspecifieke informatie- en opleidingskanalen
- Basiskennis van ergonomische technieken, hef- en tiltechnieken
- Basiskennis van EHBO
- Basiskennis van hygiëne- en veiligheidsvoorschriften
- Basiskennis van de werking en het gebruik van machines en materiaal
- Basiskennis van onderhoud van materiaal en machines
- Basiskennis van giftige planten
- Basiskennis van voedergewassen
- Basiskennis van verbruiksgoederen voor paarden
- Basiskennis van geneesmiddelen voor paarden
- Basiskennis regelgeving dierenwelzijn
- Basiskennis van hoefverzorging
- Basiskennis van ziektes bij paarden
- Basiskennis eerste zorg bij trauma's
- Basiskennis voortplanting bij paarden
- Basiskennis van kwalitatieve voedingsproducten voor paarden

- Basiskennis van rijvaardigheid (gangen, houding en zit, hulpgeving, basisafrichting van het paard ...)
- Basiskennis van africhtingstechnieken
- Basiskennis van de fysiologie en anatomie van paarden
- Basiskennis van regelgeving verkeer
- Basiskennis van wedstrijdreglementering
- Basiskennis van de psychologie van paarden
- Basiskennis van rider-fitness (ruiterfitheid)
- Basiskennis van kantoorsoftware

- Kennis van vakterminologie
- Kennis van noodnummers
- Kennis van reinigings-, ontsmettingsprocedures en -producten (hier is gedeeltelijke overlap met de vorige activiteit)
- Kennis van persoonlijke hygiëne
- Kennis van hippisch materiaal
- Kennis van onderhoud van hippisch materiaal
- Kennis van paardenwelzijn
- Kennis van toiletage van paarden
- Kennis van optimaal stalklimaat
- Kennis van het regelen van het stalklimaat
- Kennis van transporteren van paarden (laden, lossen, ...)

- Grondige kennis van de verzorging en behoeften van paarden
- Grondige kennis van grooming
- Grondige kennis van omgang met paarden (hippologie)

2.2.2 Vaardigheden

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert en werkt samen met collega's en externen (bv. hoefsmid, dierenarts)
- Rapporteert onregelmatigheden (blessures, ziektes, ...) , problemen, noden (onderhoud van machines, volgen van opleiding, ...) en relevante informatie aan de leidinggevende
- Contacteert, indien nodig, de hulpdiensten
- Past bedrijfsrichtlijnen en -procedures (onderhoudsrichtlijnen en – planning, huisreglement ...) toe
- Past hygiënevoorschriften en -richtlijnen toe betreffende werk- en beschermkledij
- Past de richtlijnen van de leidinggevende inzake milieu toe
- Identificeert afwijkingen, storingen, slijtage, defecten (wielen, banden, luchtdruk, vloeistofpeilen, veiligheidsvoorzieningen, signalisatie conform de verkeerswetgeving 'signalisatie van landbouwvoertuigen'...) en de nood aan basisonderhoud aan machines, bedrijfsvoertuigen en materiaal
- Rapporteert de nood aan specifiek- en basisonderhoud aan de leidinggevende
- Controleert de kwaliteit en de omvang van de voorraad
- Rapporteert (komende) tekorten
- Merkt veranderingen in de gezondheidstoestand van de paarden op (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag, prestaties,...)
- Meldt veranderingen in de gezondheidstoestand van de paarden (algemene conditie, ziektebeelden, eetgedrag, prestaties,...)
- Detecteert de bronst en informeert de leidinggevende
- Voert een zintuiglijke controle uit op versheid van voeder en water
- Observeert de paarden tijdens transport

- Past de richtlijnen van de leidinggevende inzake 'transport van paarden' en verkeer toe
- Streeft dierenwelzijn na
- Assisteert bij het registreren van de gegevens (bv. geboortedatum, afstamming, voederrantsoen, afwijkingen in gedrag en gezondheid, geneesmiddelengebruik, medische zorgen, vaccinatie, ontworming, bevruchtingsdatum, prestaties, werkregime,...) van paarden
- Regelt de verluchting en verlichting in de stal zodat er een goed stalklimaat heerst
- Werkt met paarden volgens de regels van het welzijn van het paard

Probleemoplossende vaardigheden

- Past zich flexibel aan
- Handelt in functie van de natuurlijke gedragingen en instincten van paarden
- Minimaliseert stress bij paarden/de kudde (bijvoorbeeld wanneer nieuwe paarden in de stal komen)
- Vermijdt stress en kwetsuren tijdens het transport van paarden
- Voert kleine onderhouds- en herstellingswerkzaamheden uit aan machines en materiaal (reinigen, smeren, onderdelen vervangen, vloeistoffen aanvullen,)
- Vermijdt risico's die gepaard gaan met de omgang met paarden
- Voert herstellingen uit aan de binnen- en buitenhuisvesting en alle bijhorende voorzieningen (afsluitingen, ondergrond, beschutting, deuren en poorten,...), volgens de instructies van de leidinggevende

Motorische vaardigheden

- Voert (nieuwe) bedrijfseigen technieken uit
- Voert hef/ tiltechnieken en andere ergonomische technieken uit
- Voert de opgelegde maatregelen uit om de ziekte-insleep te voorkomen
- Voert de opgelegde maatregelen uit om ziekteoverdracht binnen en buiten het bedrijf te voorkomen
- Bestrijdt ongedierte (knaagdieren, vliegen, kevers,...)
- Reinigt en desinfecteert materiaal en infrastructuur volgens de instructies van de leidinggevende
- Sorteert en slaat restafval, dierlijk afval en risicoafval op volgens de instructies van de leidinggevende
- Hanteert machines en materiaal volgens de instructies van de leidinggevende
- Reinigt de machines en het materiaal vooraleer op te bergen
- Vervangt machines en materiaal volgens de instructies van de leidinggevende
- Hanteert onderhoudsmateriaal
- Assisteert bij het maaien, de bemesting, onkruidbeheersing en het onderhouden van de gronden volgens de instructies van de leidinggevende
- Assisteert bij het binnenhalen van de oogst
- Werkt op een consistente manier met paarden
- Voert de dagelijkse basisverzorging uit (bv. voeren, verplaatsen, hoeven uitkrabben, stal uitmesten...)
- Toiletteert paarden in functie van hun deelname aan evenementen (bv. presentatie, vlechten,...)
- Benadert, verplaatst en behandelt paarden op een rustige en veilige manier
- Hanteert aangepast materiaal voor de verzorging van paarden (bv. scheerapparaat, verzorgingsproducten, hoevenkrabber,...)
- Voert eenvoudige curatieve behandelingen uit (bv. hoefijzer aftrekken, hoeven vijlen, kleine wonden of aandoeningen behandelen, EHBO,...)
- Assisteert deskundigen bij specialistische verzorging
- Assisteert de dierenarts bij de opvolging van de bevruchting en de dracht

- Staat de merrie bij tijdens het veulenen en dient de eerste zorgen toe aan pasgeboren veulen
- Assisteert bij het spenen van het veulen
- Voedert de paarden volgens een voederplanning en individueel voederschema
- Geeft de paarden voldoende en kwaliteitsvol drinkwater
- Plaatst water- en voedselvoorzieningen
- Huisvest de paarden volgens de voorziene verdeling, planning; aanpassingen (bv. drachtige merries, dekhengsten, zieke of gekwetste paarden, jonge paarden,...) en instructies van de leidinggevende
- Gebruikt en onderhoudt de accommodatie en materialen voor de africhting en verzorging van de paarden (hindernissen, piste, poetsplaatsen...)
- Maakt paarden vertrouwd met aanrakingen
- Maakt paarden vertrouwd met basishandelingen; hippisch materiaal en het gebruik ervan (bv. halster aandoen, laten leiden, gebonden staan, borstelen optuigen, deken opleggen, ...)
- Oefent en verbetert de dagelijkse handelingen (bv. verplaatsingen, stapmolen, wassen, hoefverzorging, op- en afzadelen, toiletteren...)
- Maakt de paarden klaar voor de training (bv. poetsen, optomen, losrijden...)
- Assisteert tijdens trainingen (bv. hindernissen bouwen, paard vasthouden bij opstappen, uitstappen ...)
- Voert de instructies van de africhter uit met betrekking tot de training van de paarden: longeren, rijden, buitenritten, conditionele opbouw i.f.v. de discipline, ...
- Voert, onder toezicht van een leidinggevende, het bewegingsschema uit van paarden die afgericht of opgeleid worden
- Plaatst paarden op de weide, in de piste, in de stapmolen, longeert...
- Bereidt het voertuig voor volgens instructies van de leidinggevende
- Bereidt de paarden voor op een diervriendelijk en veilig transport
- Begeleidt de paarden van of naar het voertuig
- Verzorgt de paarden tijdens het transport
- Assisteert bij het wedstrijdklar maken van paarden
- Bereidt wedstrijden voor volgens de instructies van de leidinggevende (paarden groomen, getuig,...)
- Assisteert de paardenafrichter op wedstrijden (paard optomen, assistentie in de inrijpiste, timing in de gaten houden,...)
- Onderhoudt de eigen basisconditie (rider-fitness) i.f.v. preventie en geschiktheid als assistent van de paardenafrichter

2.2.3 Context

Omgevingscontext

- De hippische assistent werkt met paarden waardoor voorzichtigheid geboden is.
- Hij/zij is meestal tewerkgesteld in een voor hem vertrouwde omgeving - de machines, materialen en accommodaties zijn vertrouwd - met typische geuren.
- Het takenpakket is repetitief en wordt alleen of in teamverband uitgevoerd al dan niet in wisselende werkomstandigheden.
- De werkzaamheden gebeuren steeds onder toezicht van de leidinggevende en dit overdag, soms 's nachts, tijdens weekends, zon en feestdagen. Dit vereist enige flexibiliteit naar werkuren en dagen.
- De hippisch assistent is gebonden aan de regelgeving omtrent dierenwelzijn.

Handelingscontext

- De hippisch assistent houdt bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening met de omgeving en de paarden.

- Hij/zij is constant alert voor het gevaar en de risico's die verbonden zijn aan het omgaan en werken met paarden.
- De hippisch assistent werkt volgens de instructies van de leidinggevende maar kan gepast reageren in kritische situaties (ziekte, ongevallen, defecten, ...).
- Hij/zij heeft aandacht voor dierenwelzijn en hygiëne voor zichzelf, derden en paarden. Ook heeft hij/zij aandacht voor ergonomie omdat hij/zij regelmatig lasten moet dragen, langdurig moet rechtstaan en rondlopen.

2.2.4 Autonomie

Is zelfstandig in

- Het uitvoeren van basisverzorgingstaken
- Het onderhouden van de hippische accommodatie en infrastructuur
- Het gebruiken en onderhouden van machines, materiaal, huisvesting en infrastructuur
- Het aanleren van de dagelijkse handelingen van het paard

Is gebonden aan

- Specifieke verzorgingstechnieken
- Normen en reglementeringen inzake dierenwelzijn, voedselveiligheid, transport, milieu, koop, verkeer, bedrijfsrichtlijnen en – procedures
- Instructies van de paardenhouder en paardenafrichter
- Instructies van de dierenarts

Doet beroep op

- De paardenafrichter, de paardenhouder en dierenarts ingeval van problemen en specifieke vragen

2.2.5 Verantwoordelijkheid

- Werkt in teamverband
- Past (nieuwe) bedrijfseigen technieken en kennis toe
- Werkt met oog voor veiligheid, kwaliteit en welzijn
- Past richtlijnen betreffende de bedrijfshygiëne toe
- Gebruikt machines en materiaal op een duurzame en correcte manier
- Onderhoudt machines en materiaal
- Assisteert bij het onderhouden van de weide
- Assisteert bij de ruwvoederwinning
- Assisteert bij het voorraadbeheer van verbruiksgoederen
- Assisteert bij het uitvoeren van de hippische administratie
- Werkt op een veilige en diervriendelijke manier met paarden
- Verzorgt paarden
- Voert opgelegde maatregelen uit met het oog op de algemene gezondheid van de paarden
- Assisteert bij het fokken van een veulen
- Voedert de paarden
- Gebruikt en onderhoudt de huisvesting en assisteert bij de organisatie van een veilige en diervriendelijke huisvesting voor de paarden rekening houdend met de nood aan beweging en sociaal contact
- Onderhoudt de eigen fysieke fitheid en rijvaardigheid in functie van het ondersteunen van de africhter
- Leert de paarden de dagelijkse handelingen aan en oefent dagelijks
- Assisteert bij de africhting en opleiding van de paarden
- Assisteert bij de deelname aan wedstrijden

- Geeft, volgens de instructies van de leidinggevende, alle aanwezige paarden voldoende beweging en vrije uitloop
- Assisteert tijdens het leveren en afhalen van paarden

2.3 Attesten

Geen attesten vereist.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van ... tot erkenning van de beroepskwalificatie hippisch assistent.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport,

Philippe MUYTERS